

העותר:

יגאל עמיר ...

בית הסוהר "אשל"

באמצעות ב"כ עו"ד רות מוחבר
מרחוב קויפמן 4, תל אביב
טלפון: 03-6432255 פקסימיליה: 03-5432266

נ ג ד

המשיבים:

שירות בתי הסוהר
שירות הביטחון הכללי

באמצעות פרקליטות מחוז דרום (פלילי)
רחוב התקווה 4, באר שבע 84105
טלפון: 073-3922000 פקס: 02-6462812

תגובת המשיבים

כללי

1. העותר קובל, באמצעות ב"כ, על החלטת המשיבים שלא לאפשר את הוצאתו לחופשה, או לחלופין, שלא לאפשר את הוצאתו בליווי שב"ס לרגל סעודת בר המצווה של בנו, שעתידה להתקיים בתאריך 6.11.2020, בבית המשפחה בעיר הרצליה.
2. העותר הנו **אסיר ביטחוני**, המרצה מאסר עולם בלתי קצוב, וזאת בגין **רצח ראש הממשלה יצחק רבין** ז"ל החל מיום 4.11.1995.
3. העותר מוגדר ע"י המשיב 1 כאסיר טעון הגנה רמה א' ואסיר התראה. העותר מוחזק באגף השמור (21) בכלא אשל החל מיום 15.9.19.

מסגרת נורמטיבית

4. **חופשה טעמים מיוחדים**
 - א. פקודת בתי הסוהר, נוהל השר לביטחון פנים לחופשות, כמו גם בפרק ב' סעיף ו' **לפקודת הנציבת 04.40.00 "חופשות אסירים"** (להלן: "**פקודת החופשות**") מסדירים את החיקוקים הנוגעים להוצאת אסיר ביטחוני ו/או שפוט למאסר **לחופשה מטעמים מיוחדים**.
 - ב. לאסיר הנמנה באחת מהקבוצות המפורטות בסעיף, תינתן חופשה רק מטעמים מיוחדים ו**רק באישור הנציב**.

ג. חופשה של אסיר ביטחוני תתאפשר בכפוף להתקיימות התנאים המפורטים בסעיף כד(1) לפרק ו' בפקודת החופשות:

"כד1

1. הנציב רשאי לאשר בכתב בהחלטה מנומקת הוצאה לחופשה של אסיר ביטחוני, וזאת מטעמים מיוחדים כפי שפורטו בפרק ח' לפקודה זו, ובלבד שהתקיימו לגביו התנאים המפורטים בסעיף 4(ב) לפקודת הנציבות 03.02.00.

2. אישור הנציב לחופשה של אסיר ביטחוני כמפורט בסעיף קטן (1) לעיל, מותנה בקבלת עמדת שירות הביטחון הכללי או גורם ביטחוני אחר, לפי העניין, ויחולו הכללים הרלוונטיים בפקודות הנציבות 03.02.00. ו- 04.05.00.

3. במקרה של הוצאת אסיר ביטחוני לחופשה מטעמים מיוחדים, יימסר דיווח גם לשירות הביטחון הכללי.

5. הוצאת אסיר ביטחוני בליווי/ אבטחה

א. הפקודה הרלוונטית לעניין זה הינה פקודת הנציבות 04.40.01 שעניינה " הוצאת אסיר באבטחה מבית הסוהר" (להלן: "פקודת האבטחה").

ב. המקרים בהם מתאפשרת בחינת הוצאת אסיר בליווי שמורים לאלו המנויים בסעיף 4 לפקודת ההוצאה באבטחה.

עיון בפקודה מלמד כי מדובר במקרי קצה, מקרים חריגים והומניטריים בגינם ניתן לשקול הוצאה בליווי.

כמו כן מבהירה הפקודה כי בקשה להוצאה בליווי תבחן "ובלבד שהאירוע לא יתקיים במקום ציבורי או במקום בו אין בידי הצוות המלווה לפקח ולנטר את תנועות הנכנסים והיוצאים".

ג. סעיף 7א לפקודת האבטחה, מסדיר את עניין הסמכות הכללית לאישור הוצאת אסיר באבטחה. סעיף 7ב לפקודת האבטחה קובע כדלקמן:

"ב. למרות האמור בסעיף 7 א' לעיל, החלטת הגורם המוסמך לאשר יציאה באבטחה של אסיר ביטחוני השפוט למאסר עולם, כפופה לאישור נציב בתי הסוהר, לאחר קבלת חוות דעת שירות הביטחון הכללי ולאחר ביצוע תיאום עם משטרת ישראל.

ד. נהלי המשיב קובעים כי הוצאת אסיר בליווי, שהינה כרוכה בהקצאת משאבים והטלת נטל על המשיב, תעשה במסורה וכי למשיב שיקול דעת רחב.

בהקשר זה ראה הלכת רביזדה [רע"ב 844/07 בנימין רביזדה נ' שב"ס], לפיה למשיב שיקול דעת רחב במסגרת קבלת החלטות להוצאת אסיר/עצור בליווי שכן מדובר במשימה מורכבת, המטילה נטל כבד על המשיב וביהמ"ש העליון הרחיב בפסיקותיו לגבי סוגיה זו:

"ההחלטה על הוצאת אסיר בליווי למטרה מסוימת נתונה לשיקול דעת רחב של הגורם המוסמך על פי נסיבות העניין ובהתאם לאמות המידה המעוגנות בנוהל. יציאה בליווי אינה נתונה לאסיר כעניין שבזכות, והיא כפופה לכללים ולתנאים הנובעים מן הנוהל ומשיקול דעת רחב הנתון לרשות המוסמכת לגבי כל מקרה לגופו...".

ה. הוצאת אסיר באבטחה מחוץ לכותלי בית הסוהר כרוכה בין השאר בעריכת בדיקות ביטחוניות קפדניות, היערכות והקצאת כוח ליווי של צוות מיוחד לטובת המשימה, לעיתים צוות מתוגבר [תלוי בנסיבות המשימה], העמדת רכב וציוד מבצעי למטרה זו בלבד ועוד. כל אלו יתווספו למאות הוצאות באבטחה יומיומיות אשר המשיב מקיים ממילא, ומכאן גם הרציונל, לפיו הוצאה בליווי שמורה למקרים המנויים בפקודה בלבד.

ו. סעיף 8(א) לפקודת ההוצאה באבטחה קובע כדלקמן:
"הוצאת אסיר באבטחה מחוץ לבית הסוהר תעשה רק לאחר שנבדקו ההיבטים והסיכונים הביטחוניים הכרוכים בכך".
בהמשך הסעיף מונה את השיקולים שנדרש המשיב לשקול בבואו לבחון בקשה להוצאה בליווי, ובכלל זה בין היתר:
"מידת הסיכון הביטחוני שבהוצאת האסיר מחוץ לבית הסוהר באבטחה, הן לצוות הליווי, הן לאסיר והן לציבור הרחב."

6. השלכות נגיף ה"קורונה" וחשש המשיב מפני התפשטות נגיף הקורונה במתקני הכליאה בשב"ס

א. כחלק מההיערכות הארגונית למניעת התפרצות נגיף הקורונה במתקני הכליאה, הוחלט ע"י הגורמים הממונים – לאחר קיום הערכת מצב מקיפה – על שורת מגבלות מנע, שמתעדכנות מעת לעת ובין היתר הקפאת חופשות לאסירים.

ב. אין צורך להכביר במילים אודות הסיכון והנזק הקולוסאלי שעלול להיגרם במקרה של כניסת נגיף הקורונה לאחד ממתקני הכליאה והתפשטותו בקרב האסירים.

ג. הדברים חשובים ביתר שאת כעת, כאשר אנו עדים לעלייה חדה ומשמעותית בתחלואה, ובעקבותיה ההקלות צומצמו, כשמדינת ישראל מנסה לייצב את עצמה בחזרה לשגרה. במצב דברים מאתגר זה, חובת המשיב הינה להקפיד הקפדה יתירה בשמירה על בריאותם של המוחזקים במשמורתו וסגל אנשיו וחלילה לא להביא למצב של הדבקה כוללת.

ד. זאת ועוד, כידוע נקודת המוצא הינה כי חופשה הנה טובת הנאה ולא זכות מוקנית, והענקתה נתונה לשיקול דעתן של הרשויות המוסמכות בשירות בתי הסוהר. מדובר בסמכות ששיקול דעת הגורם המוסמך, במסגרתה קיימים שיקולים אשר שומה עליו לשקול בבואו לקבל החלטה כבדת משקל זו ואין המדובר בחובה של הגורם המוסמך.

ה. בתי המשפט חזרו בהחלטותיהם על הצורך הממשי גם בעת הזו לשמירה הדוקה ומוקפדת בכל הנוגע להתמודדות עם נגיף הקורונה ולהשלכות הקשות שעלולות להיות להידבקות אסירים בנגיף.

כמו כן נקבע במספר פסקי דין שניתנו אך לאחרונה כי מדיניות המשיב לגבי חופשות בעת הזו הינה סבירה – ראה עת"א 23957-06-20 סאלם זנון נ' שב"ס (ניתן ביום 11.6.20 ע"י כבוד השופט פרידלנדר) ראה גם עת"א 51649-05-20 אלירן לוגסי נ' שב"ס (ניתן ביום 17.6.20 ע"י כבוד השופט מישניו), עת"א 56052-06-20 נאיל חטיב נ' שב"ס (ניתן ביום 26.6.20 ע"י כבוד השופט עיילבוני).

החלטות שיפוטיות בעניינו של העותר הנגזרות מהיותו אסיר ביטחוני וכמו גם שהיא נגזרת מהסכנה הנשקפת

מהעותר לביטחון המדינה

כאמור מסוכנותו של העותר לביטחון המדינה ונגזרותיה על תנאי כליאתו עברו תחת שבט ביקורתו של בתי המשפט, הן בערכאה הדיונית והן בערכאת הערעור. מצ"ב תמצית החלטות עדכניות.

7. **ההחלטה מנהלית על הגבלת שיחות הטלפון** - בחודש אוגוסט 2019, נשללו מהעותר שיחות טלפון על רקע שימוש בטלפון בניגוד לכללים (פעילות פוליטית באמצעות הטלפון). שיחותיו נשללו מתאריך 12.8.20 עד 12.10.20.

מעמדת שב"ס עלה כי במקביל לשלילת השיחות האמור, הוחלט התייעצות עם כל הגורמים הנוגעים בדבר, ולאחר התייעצות בין משרדית זו, הוחלט על צמצום יעדי השיחה של העותר כך שיוכל לשוחח רק עם קרובי משפחתו מקרבה ראשונה בלבד.

8. **עת"א (ביהמ"ש מחוזי מרכז) 32880-09-2109** - בתאריך 23.9.2019, דחה בית המשפט המחוזי מרכז, בעת"א 32880-09-19, את עתירת העותר בסוגית שלילת טובת ההנאה של זכויות העותר לשוחח בטלפון.

9. **רע"ב 6390/19** - בתאריך 6.10.2019 דחה בית המשפט העליון את בקשת רשות הערעור שהגיש העותר, רע"ב 6390/19, בין היתר, על שלילת טובת הנאה של קשר טלפוני.

"בראש ובראשונה, יצוין כי שיחות טלפון, ביקורים, התייחדות ואספקת עיתונים אינם זכויות המוקנות לאסירים, אלא פריווילגיות בלבד, אשר נתינתן ושלילתן מסורות לשיקול דעתם של גורמי המשיב, ולא בנקל יתערב בית המשפט בשיקול דעת זה (ראו והשוו: רע"ב 8020/09 אבוטבול נ' שירות בתי הסוהר, [פורסם בנבו] פסקה יז (26.7.2010); רע"ב 8356/17 מולדבסקי נ' שירות בתי הסוהר, [פורסם בנבו] פסקה 10 (23.1.2018)). הדברים נכונים ביתר שאת, נוכח היותו של המבקש אסיר ביטחוני, לגביו נקבע בסעיף 1ב לפקנ"צ אסירים ביטחוניים כי "הסיכון הביטחוני הצפוי מהאסירים הביטחוניים, מחייב... הטלת מגבלות מיוחדות עליהם בכל הנוגע לקשר עם החוץ, ובכלל זה בנושאים של חופשות, ביקורים, שיחות טלפון והתייחדות" (ההדגשות הוספו, י.ו.). אלה הדברים העומדים ברקע ההחלטות שניתנו בעניינו של המבקש בנוגע לשלילת טובות ההנאה השונות.

18. אשר לטענות המבקש ביחס להחלטה לשלול ממנו את טובת ההנאה של קשר טלפוני, אפתח ואציין כי כאמור לעיל, המבקש הוא אסיר ביטחוני, ומשכך ברירת המחדל היא כי הוא אינו זכאי לשיחות טלפוניות כלל. מתן טובת הנאה של קשר טלפוני מהווה, אפוא, חריג לכלל האמור, וברי כי ככל שנוצלה טובת הנאה חריגה זו לשם שימוש שאינו בגדר השימוש המותר בטלפון הציבורי, אזי חלה ברירת המחדל – היא שלילתו, ככלל, של קשר טלפוני מאסירים ביטחוניים."

מצ"ב פסקי הדין

10. **עת"א (ביהמ"ש מחוזי ב"ש) 35266-04-20** - בתאריך 1.10.20, במסגרת עת"א 35266-04-20, דחה בית המשפט הנכבד את בקשת העותר להרחיב את הקשר הטלפוני שלו עם קרובי משפחה שאינם מדרגה ראשונה, כמו גם את בקשתו לערוך את שיחות הטלפון ב"זום", התבססה על טעמים של שמירה על ביטחון המדינה כעולה מעמדת שירות הביטחון הכללי.

מצ"ב פסק הדין

11. בתאריך 2.11.2020, דחה בית המשפט העליון, ברע"ב 7468/20 **ישראל עמיר נ' משטרת ישראל ושירות בתי הסוהר**, את בקשת רשות הערעור שהגיש העותר על החלטתו של בית המשפט הנכבד בעת"א 35266-04-20 לדחות את בקשת העותר להרחיב את הקשר הטלפוני שלו עם קרובי משפחה שאינם מדרגה ראשונה, כמו גם את בקשתו לערוך את שיחות הטלפון ב"זום", התבססה על טעמים של שמירה על ביטחון המדינה כעולה מעמדת שירות הביטחון הכללי.

מצ"ב ההחלטה ברע"ב

לגופו של עניין

12. **עמדת שירות הביטחון הכללי**

מעמדת שירות הביטחון הכללי עולה כי שירות הביטחון הכללי **מתנגד** להוצאת העותר לחופשה או בליווי לרגל אירוע בר המצווה.

לעמדת שירות הביטחון הכללי, **קיים סיכון ביטחוני של ממש** מקשר בלתי מפקח של העותר עם אחרים, לרבות עם בני משפחתו, בין אם יציאתו לאירוע תהא בחלופה של חופשה, ובין אם יציאתו לאירוע תהא בדמות הוצאתו בליווי.

במסגרת חוות הדעת (בחלקה השמור), מפרט שירות הביטחון הכללי את האדנים המבססים את הסיכון הביטחוני של ממש הקיים בעצם הוצאתו לרגל בר המצווה, כמפורט להלן:

א. **פעילותו של העותר טרם מאסרו** - לעמדת שירות הביטחון הכללי, העותר הנו פעיל מסוכן שעמד בראש תא טרור ששם לו למטרה להביא לשינוי מדיניותה של ממשלת ישראל באמצעות ביצוע מעשי טרור, ופעל למימוש מטרותיו על פני תקופה ארוכה. ככל הידוע לשירות הביטחון הכללי, העותר לא שינה את דרכיו, והעניין משתמע גם מהתבטאויותיה של אשת העותר.

ב. **מידע עדכני אודות העותר** – בראשית חודש אוגוסט 2019, נחשף בתקשורת, כי העותר פעל באמצעות שיחות טלפון שניהל מהכלא להקמת מפלגה שתפעל לשחרורו.

ג. **מידע אודות תומכים בעותר ובפעילותו מחוץ לבית הסוהר** – בחודש ינואר 2020, לקראת הבחירות האחרונות לכנסת ישראל, הודיעה אשת העותר, על הקמת מפלגה שתפעל לשחרור העותר מבית הסוהר. לעמדת שירות הביטחון הכללי, הקמת הרשימה מעידה על קיומם של תומכים לא מעטים בעותר.

כמו כן מציין שירות הביטחון הכללי כי בימים אלה התגייסו בני נוער למחאות המלווים את פעילותם גם בשירה פומבית (אותה לא תצטט הפרקליטות לאור מילותיה המשפילות והבוטות הקשורות במשפחת המנוח), הפותחת במילים **"ולפתע פתאום כתם דם באדום"** ו"חותמת" את השיר במילים **"יגאל עמיר תודה רבה, יושב בתא בלי חרטה"**.

שירות הביטחון הכללי מסכם אדן זה, כך שקיימת קהילה מחוץ לבית הסוהר, התומכת בעותר ובמעשיו, ונכונה לפעול למענו.

מצ"ב החלק השמור של חוות הדעת

המידע החסוי יוצג בדיון לבית המשפט הנכבד, בכפוף להסכמת העותר וב"כ.

13.

עמדת חטיבת המודיעין של שירות בתי הסוהר

חטיבת המודיעין בשירות בתי הסוהר מתנגדת להוצאת העותר לחופשה או להוצאתו בליווי וזאת על בסיס עמדת שירות הביטחון הכללי, כמן גם על רקע מידע חסוי הנוגע לקשריו של העותר עם עבריינים פליליים.

המידע החסוי יוגש לעיונו של בית המשפט הנכבד במעמד הדיון בכפוף להסכמת העותר וב"כ.

*יצויין כי בשל סד הזמנים שנוצר בהערכות הפרקליטות לעתירה שבנדון, ולאור השלכות נגיף ה"קורונה", הוצג המידע לחתומה מטה בדרך יצירתית, וטרם הובא במלואו בפניה. יחד עם זאת, יש לציין כי מידע זה עומד בבסיס תגובת הפרקליטות בעתירה האחרונה של העותר.

14.

ההחלטה מנהלית - החלטת מ"מ נציב שירות בתי הסוהר לדחות את בקשת העותר לצאת לבר המצווה

א. כללי - בתאריך 2.11.2020, החליט מ"מ נציב שירות בתי הסוהר על דחיית בקשת העותר להוצאתו לחופשה או בליווי שב"ס לרגל בר המצווה של בנו.

ב. **מסגרת נורמטיבית** - במסגרת החלטתו, ולאחר שהובאו כלל הנתונים הרלבנטיים לעניין בקשת העותר, ובכלל זה, עמדות שירות הביטחון הכללי ועמדת חטיבת מודיעין שב"ס, הובהרה המסגרת הנורמטיבית שפורטה דלעיל.

1. ביחס להוצאת העותר לחופשה בהיותו אסיר ביטחוני - בהתאם לפקודת החופשות

אסיר ביטחוני אינו רשאי לצאת לחופשה אלא באישור נציב שירות בתי הסוהר, וזאת בכפוף לתנאים המנויים בסעיף 4(ב) לפקודת האסירים הביטחוניים, ורק בהתקיים הטעמים המיוחדים המנויים בהוראות פרק ח' לפקודת החופשות (המתקיימים בעניינו – בר מצווה).

במסגרת החלטתו, התייחס מ"מ הנציב להשלכות נגיף ה"קורונה" בכל הנוגע ליציאת אסירים ועצורים מבית הסוהר. מ"מ הנציב הבהיר במסגרת החלטתו, כי בשל השלכות נגיף ה"קורונה" והסיכון הנשקף להידבקויות אסירים מחוץ לכותלי בית הסוהר, כמו גם הידבקויות צוות הסוהרים וסיכון לאסירים ולסוהרים נוספים, שירות בתי הסוהר לא מאפשר יציאה של אסירים לחופשות מטעמים מיוחדים, אלא בהתקיים נסיבות חריגות הומניטריות הנלוות לעילה בגינה מתבקשת החופשה.

2.

2. ביחס להוצאת העותר בליווי - בהתאם להוראות סעיף 7(ב) לפקודת הליווי יש לקבל

את אישורו של נציב שירות בתי הסוהר להוצאת אסיר ביטחוני השפוט למאסר עולם, כשהחלטה זו תתקבל לאחר שקילת עמדת שירות הביטחון הכללי, ולאחר תיאום עם משטרת ישראל. עוד בהתאם לפקודת הליווי, יילקחו בחשבון תבחינים שעניינם, מידת הסיכון הביטחוני שבהוצאת האסיר מחוץ לכותלי בית הסוהר, הן לצוות הליווי, והן לאסיר עצמו ולציבור הרחב, האפשרויות להוצאה בליווי והאבטחה בנתונים הקיימים.

ג.

ההחלטה גופה - החלטת מ"מ נציב שירות בתי הסוהר לדחות את בקשת העותר מבוססת על

מספר אדנים כמפורט להלן:

1. החלטה לדחות את בקשת העותר לחופשה מיוחדת

א. **השלכות נגיף ה"קורונה"** - מ"מ הנציב הבהיר במסגרת החלטתו, כי בשל השלכות

נגיף ה"קורונה" והסיכון הנשקף להידבקויות אסירים מחוץ לכותלי בית הסוהר, כמו גם הידבקויות צוות הסוהרים וסיכון לאסירים ולסוהרים נוספים, שירות בתי הסוהר

לא מאפשר יציאה של אסירים לחופשות מטעמים מיוחדים, אלא בהתקיים נסיבות חריגות הומניטריות הנלוות לעילה בגינה מתבקשת החופשה. לאור כך, **ולו מן הטעם הזה בלבד, סבר מ"מ הנציב שאין מקום לאשר את בקשת העותר.**

ב. **נימוקים נוספים** – מ"מ הנציב מדגיש כי מעבר להשלכות נגיף ה"קורונה", החלטתו מבוססת על שיקולי ביטחון המדינה ושלוש הציבור. לנוכח הסכנה האינהרנטית הנובעת מן העותר בהיותו אסיר ביטחוני, טיבן וחומרתן של העבירה שבצע, **ולאור עמדת גורמי שירות הביטחון הכללי וחטיבת המודיעין, הוא מצא לנכון שלא לאשר את הוצאת העותר לחופשה.**

2. **החלטה לדחות את בקשת העותר להוצאתו בליווי**
בעניין זה מפנה מ"מ נציב שב"ס להשלכות נגיף ה"קורונה", כמו גם למסוכנות הנשקפת לצוות הליווי בהוצאת העותר באבטחה.

3. מ"מ הנציב חותם את החלטתו בנופח ערכי במילים הבאות:
"בימים אלה מציינת מדינת ישראל 25 שנים להרצחו של ראש הממשלה יצחק רבין ז"ל ביחד האסיר שבנדון. אין ספק כי היעדרות לבקשתו של האסיר במיוחד בתקופה רגישה זו, יש בה בכדי להביא לפגיעה ברגשות הציבור בכלל ובמשפחת ראש הממשלה המנוח בפרט, וגם לטעם זה נתתי את דעתי בעת קבלת החלטתי הנ"ל"
מצ"ב החלטת מ"מ נציב שב"ס

15. **לסיכום**, ב"כ המשיבים תדגיש כי החלטת מ"מ הנציב לדחות את בקשת העותר להוצאתו לחופשה או להוצאתו בליווי לרגל בר המתווה של בנו, התקבלה על רקע שיקולים ענייניים ורלוונטיים, לרבות ובעיקר שיקולי ביטחון המדינה ושלוש הציבור על כלל היבטיהם. בכלל שיקולים אלה נמנים התנהגות העותר בבית הסוהר, עמדת מודיעין שב"ס, ועמדת שירות הביטחון הכללי, כמו גם שיקולים הנוגעים לצו השעה הבריאותי, ועניינו החשש מפני התפשטות נגיף הקורונה במתקני הכליאה.

בשים לב לכל המקובץ מעלה, מהחלטת המשיבים סבירה ועניינית, מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות את העתירה.

תהילה גלנטה, עו"ד
ממונה בפרקליטות מחוז דרום (פלילי)

באר - שבע, 3 נובמבר, 2020
ט"ז חשוון, תשפ"א
עתירה 2633/20